

38. Какъв ще стани остатокъ-а, ако са умалитель-а съ нѣкое число умали?

Ако са умалитель-а смали съ друго нѣкое число, — остатокъ-а ще порасте толкова, съ колкото са е смалилъ умалитель-а. Н. пр. умаляемо 24, умалитель 18, — остатокъ-а ще е 6. Но ако смали умалитель-а съ 8, остатока става 14, следователно осемъ единици по голѣмъ отъ първи-а остатокъ 6, защо-то е съ 8 единици смаленъ умалитель-а. Отъ тукъ происхожда правило числително: *че при непромънено-то умаляемо, остатокъ-а са увеличава съ толкова единици, съ колко-то е смаленъ умалитель-а.*

39. Какъв ще е остатокъ-а, ако са умалемо-то съ нѣкое число умножи?

Ако са умаляемо-то съ нѣкое число умножи, — остатокъ-а ще стани толкова поголѣмъ, съ колко са е увеличило умаляемо-то. Н. пр: ако е умаляемо-то 4, умалитель-а 2, — остатокъ-а ще бѫде 2. Но ако умножи умаляемо-то съ 3, сырѣчъ ако на място, число-то 4 зема 12 — остатокъ-а ще стани 10, следователно осемъ единици поголѣмъ отъ първи-а защо-то умаляемо-то като са умножи съ 3 стана увеличено съ 8 единици. Отъ тука следова правило ариѳметическо: *че при еднаквы-а умалитель остатокъ-а толкова порасва, съ колко-то са е увеличило умаляемо-то съ множеніе-то.*

40. Какъв ще стани остатокъ-а, ако са умалитель-а чрезъ друго число умножи?

Ако са умалитель-а чрезъ друго число умножи, — остатокъ-а ще са смали толкова, съ колко-то са е увеличилъ умалитель-а чрезъ множеніе-то. Н. пр: умаляемо-то да е 24, умалитель-а 4, остатокъ-а ще